

Ε-8

859

ΕΚΛΙΣΙ

ΤΥ ΚΡΑΙΤΑΠΑΚΣΟΓΙΥΖ

Σ' ΟΛΙΑ ΤΑ ΚΑΠΝΟΦΙΤΕΦΤΙΚΑ ΝΙΚΟΚΙΡΙΑ

ΤΥ ΒΟΡΙΥ ΚΑΦΚΑΣΥ

Γ.Π.Ε-κα οδρε

Λητρ. 1930

Ακτ Νο 4-1387

ΕΚΔΟΣΙ ΚΡΑΙΤΑΠΑΚΣΟΓΙΥΖ

Ροστοβ-Ντον 1930

Обращение Крайтабаксоюза ко
всем табаководческим хозяйствам
Северо-Кавказского Края

Ростов-дон. Тип. греческого из-ва „Коммунистис“ зак. 141
Крайлит № А 49-10 разм. А5—125x176 тир. 5000

1. ΑΣ ΕΚΣΑΣΦΑΛΙΖΟΜΕ ΤΙΝ ΒΙΟΜΙΧΑΝΙΑΝ-ΕΜΥΝ ΜΕ ΑΝΕΠΕΚΣΕΡΓΑΣΤΟΝ ΚΑΠΝΟΝ

ΑΣ ΕΧΤΕΛΥΜΕ ΠΡΙΝ ΤΙ ΠΡΟΘΕΖΜΙΑΣ
ΤΙΝ ΕΠΕΚΣΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΕ ΤΙΝ ΠΑΡΑ-
ΔΟΣΙΝ ΤΙ ΚΑΠΝΥ

*Σίντροφι καπνοφιτεφτάδες,
κολχόζνικι κε μονονικοιρ!*

Γενικά το ανεπεκξέργαστον ο καπνος τι περσιζνις
τι εσοδιάς κ' εχανίτον. Σίνχρονα με τ' ατο επερίζεπσεν
ι απέτισι (ποτρέπνοστ) για ανεπεκξέργαστον καπνον απο
μέρος τι καπνοβιομιχανίας ντο μεγαλον κε απο μέρος
τις εξαγογισ (έκσπορτ). Ολια αφτα βάλνε φαρδέα-πλα
τέα εμπροστα σιν κιθέρνισιν συ καπνοπαραγωγυς κε σ' όλον
το σοβετικον το κινον τιν γνόμιν να εφαρμόζνε σιν ζοιν
το αγλίγορον τιν ζαγατόφκαν κε παράδοσιν τι πρότις
εσοδιάς καπνυ, φιτέματος τυ 1930.

Το πρότον το τσάκομαν—τυ τιπсар—πρεπ οφέτος
αμέσος ίστερα ασιν επεκσεργασίαν να παραδόχκετε σιν
καπνοφιτεφτικιν κοπεράτσιαν κι' απεκι να στίλκετε σα
φάπρικας για επεκσεργασίαν.

Τα δυσκολίας για ανεπεκξέργαστον καπνον (ταπά-
τσνοε σιριο), ντο περα ατόρα ι καπνοβιομιχανία-μυν

απετυν ασο κάθε καπνοφιτεφτικον κολχοζ κε ασον κα-
πνοφιτεφτιν-μονονικοχίριν να εχτελυν σιν προθεζμίαν
τα υποχρεόσεις-ατυν, όχι μόνον για το πριν τι προθε-
ζμίας παράδοσιν τον καπνον, αλα κε να δίκνε ενεργον
βοίθιαν, για να εκπληρύτε το αγλίγορον ι ζαγατόφκα
ντο εκίρικσεν ας όνομαν τι κιβέρνιςις το Λαικον Κομι-
σαριάτον Εμπορίω (Ναρχομτοργ) απο 3 Ιούνι 1930.

2. ΝΕΑ ΕΦΚΟΛΙΑΣ (ΛΓΟΤΑΣ) ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΙΝ ΤΙ ΠΡΟΘΕΖΜΙΑΣ ΖΑΓΑΤΟΦΚΑΝ.

Α) ΤΙΜΑΣ ΚΕ ΠΡΟΣΘΙΚΑΣ (ΝΑΤΠΑΦΚΑ) ΣΟ ΤΙΠΣΑΡ.

Ενωρίτερα ι ρεαλιζάτσια τυ τιπсар κ' έτον επικερδες.
Ι βιομηχανία εκσετίμανεν πολα χαμιλα τα „τιпсар“,
τα οπία ίνε τα πλέον άσχεμα φίλα σο φιτον τι καπνω,
ενο ι επεκσεργασία-τυν έτον πολα περίπλοχον. Κε σο
τέλος-τέλος ο καπνοφιτεφτες καμίαν κ' επόρνεν να περ
τα έχσοδα ντο επίνεν για τιν επεκσεργασίαν τυ τιпсар.
Ατόρα με το απλοπιυμένον τιν επεκσεργασίαν κε το
αγλίγορον τιν παράδοσιν (ζτάτσα) το τιпсар παρυσιαζ
μεγάλον κέρδος σον καπνοφιτεφτιν.

Σίμφωνα με απόφασιν τυ Λαικω Κομισαριάτω Εμπορίω
απο 1 Ιούνι 1930 εκαθορίσταν νέα τιμας για τα καπνα
τιпсар ντο γίνταν τυχόφκαν κε παραδόχκυνταν πριν
τι προθεζμίας.

Ι τιμι το τιπсар εν παραπαν ασι εκάρτας (πρακ) κε σιν τιμιν το τιпсар εκσιζύτε με το τέταρτον το ίδος (сорт), σίμφωνα με τα νέα τα εχτιμίσις (ραστσένκα) Το κιλον το τιпсар, αναλόγος με το μέρος ντο φитρον σα διάφορα Οκρυγ θα έχι τιμιν:

1. Σο Κυпан σο ορινον υποραγιον (γόρνι ποτ-ραγιον)—70 καπ., σο προορίνον (πρετγόρνι)—64 καπ. κε σο πλανεβόι—61 καπ.

2. Σιν Ατιγέαν σο πεδιον (ραθνίνι) υποραγιον —64 καπ. σο πλανεβόι—61 καπ.

3. Σο Κοίμски ραγιον σο 1-ον ραγιον—67 καπ., σο 2-ον—64 καπ., σο 3-ον—61 καπ. κε σο σελσοβετ Κρασνοζελένι—70 καπ.

4. Σι Ανάπας το ραγιον για τα χορια Σύκο κε Τρίτον Ιντερνατσιοναλ (πρόιν Ασσχατακ)—67 καπ., κε για τ' άλλα—64 καπ.

5. Σο Μαικοп σο 1-ον υποραγιον ορινον κε προο-ρινον—72 καπ. κε σο 2-ον στεπικον (στεπνόι)—64 κ.

6. Σιν Τσερνομόριαν.

Ι. Σο 2-ον υποραγιον τιπαραλίας:

α) Ασιν Δζυγδαν ός τιν Λάζαρεφχαν—70 καπ.

β) Σο δικιτικον (ατμινιστρατίβνι) ραγιον τι Πελεν-τζικ, (χορις τιν πολιτίαν Πελεντζικ, τα σελσοβέτια Καπαρτίνκας, Ατερπίεφκας κε Πρασχοβέεφκας)—67 καπ.

γ) Σι Νοβοροσίσκι το ραγιον, σιν πολιτίαν Γελεν-
τσεικ κε σα σελοσθέτια τι Καπορτίνκας, Ατερπίεφκας κε
Πρασκοδέεφκας—64 καπ.

II Σο πρότον ιποραγιον τι παραλίας, ασιν Λάξα-
ρεφκαν ός τα σίνορα τι Απχάζιας—90 καπ. για το
Σαμσουν κε 85 καπ. για το Τραπεζοντ.

Σιμπλιοροματικα σ' αφτα τα τιμας προςθέ-
τετε 100% εαν το κολχοζ ίτε ο μονονικοκίρις
παραδίδνε τιν εσοδιαν τυ τιπσαρ ός 15
Σεπτεμβριν κε 1-τι Οχτοβριν.

Τα καπνα ντο παραδόχκυνταν ίστερα απο 1-τι
Οχτοβριν πλιρόνταν σινιθιζμένα με τα κανονικα τα
τιμας π) εκαθορίσταν για τιν εσοδιαν τυ 1930.
Το Κραιταπακσογιουζ εν θέβειον κε κ' έχι αμφιβολίαν,
ότι ι κολχόζνικι κε ι μονονικοκίριδες 'καπνοφιτεφτε, με
τον ενθυσιαζμον κε τιν εντατικιν εργασίαν-ατυν, ανε-
κσάρτιτα ασα εφκολίας ντο εδόκεν ι κιβέρνισι, θα εχτε-
λυν σε πολλα ολιγότερον προθεζμίαν τιν επεκσεργασίαν
τυ καπνου τιπσαρ, θα παραδίδνατο χορις αργοπορίαν σα
αποθίκας για να στίλκετε σα φάπρικας κε αετς να
εκσασφαλύνταν τα φάπρικας με αδιάκοπον δουλίαν

Β) ΑΠΛΟΠΙΜΕΝΑ ΤΡΟΠΥΣ ΕΠΕ- ΚΣΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Τ' όλον αφτα τα φίλα σο φiton τι καπνυ, τα οπία ανάλογα με τον σπόρον τι καπνυ ίνε 3-6, ονομάσκουνταν τιπ ίτε τιπсар. Αφτα τα φίλα ίνε άσχιμισ πιότιτας, κ' ίνε μασίθνι, ίνε με ολίγον αναπτυγμένα ταμάρια κε τα περισσότερα φoρας ίνε λερομένα με άρον κε χόμαν. Ενορίτερα ι καπνοφιτεφτε ίτε κσάι κ' εμάζεβαν το τιпсар, παρα μόνον εκαθάρίζαν το φiton απ' ατα τα φίλα, ίτε αν εμάζεβανατα πα εφίνανατα υς το μοθόπορον μαζί με όλον τιν εσοδιάν κε ασον μοθόπορον ερχίναναν να εφτάγνε сортиρόφкан τιν εσοδιάν ντο εμάζεβαν, ανάλογα με τιν πιότιταν (κάτσεετбо), το χρώμαν, το μέγεθος τον φίλον, παπυρσόφкан κε τιν τιυκόφкан. Για όλον αфто έπρεπεν να εκσοδέφκετε ποла дулиάν, το οπίον κ' επεбγάλνεατο ι εσοδιά τυ τιпсар. Ονταν γίνετε ζαγατόφка πριν τι προдеζμίας, τ' ιμψα απατα τα дулиás κι χριάσκουνταν. Ι сортиρόφка, το γιάλιζμαν τον φίλον κι ι παпυρσόфка κсáι κι χριάσκουνταν. Τα νίματα τυ τιпсар νεμλιαέφкунταν κε αμέσος γίνταν τιυκόφкан.

Το όλον ι τεχνικι για το πριν τι προдеζμίας τιν ζαγατόφкан τυ τιпсар εν ποла απλον κε ι καпνοφιτεфτε καλα εκсérνατο. Για αфто κι θα απλύμες с' αто το ζίτιμ-αν αла θα αναφέρoμε зінτοма τα βασικά στιγμήας

(μομέντι) το τσακόματος, τι νίζκες, τι τομλένιας, τι κσεριεματι, τι νεμλιαεματι κε τι τιυκόφκας.

1. Τσάκομαν. Τα όριμα φίλα το τιπσαρ τσαχόνταν κε γίνταν νίζκαν. Τα φίλα τιπσαρ ίνε 3-4 σα φιστα τι καπνυ ντο έχνε μεγάλη φίλα κε 5-6 σα φιστα ντο έχνε μικρα φίλα, Θα εγρικόμε ότι το φίλον ορίμασεν όταν κιτρινια όλον το φίλον εκσίςυ κε έχι χαραχτιριστικον γιαλάδαν (λιπκοστ). Όλον το καλίον εν το τσάκομαν να γίνετε αργος σο θράδον απαν, ίτε το προι αν κ' εν δρόσος. Ο καπνος ντο μαζέφκετε με τον δρόσον (ροσα) φιλατ 20% νερον, το οπίον γίνετε ετία να χαλαν σιν τομλένιαν κε σο κσερίεμαν.

2. Τομλένια κε κσερίαμαν. Ι τομλένια κε το κσερίαμαν γίνταν σινιθιζμένα ίτε σον ίλεν ίτε σα κσεραντέρια ντο ζεστέφκυνταν με φωτία. Το σπουδεότερον το προτσεσ εν να γίνετε καλα τομλένιαν ο καπνον. Ο καπνον ντο γίνετε άσσκεμα τομλένιαν απομεν με πρασινάδαν. Για να περ κανις καπνον με ιδιον κίτρινον χρώμαν, πρεπ να φροντιζ όστε σιν τομλένιαν να αλαζ το πράσινον το χρώμαν απ' ολίγον-ολίγον κι να γίνετε κίτρινον κε ατότες μονάχον να αρχινα το τελιοτικον το κσερίαμαν. Ονταν γίνετε το κσερίαμαν, πρεπ να δόχκετε όλεν ι προσοχι σα φίλα τι καπνυ κε σιν θερμοκρασίαν ντο εν απες σα φίλα. Κι πρεπ να αφιν κανις να ζεστέφκυνταν με το παραπαν τα φίλα, γιατι ατο γίνετε ετια να χαλαν ο καπνον. Τα κατότερα τα τσακόματα, ιδιέτερα το τιπσαρ

το οπίον εν το πλέον αδύνατον σχετικά με το μασίδονοι
τι φιλι, σπάνια γίνετε τομλένιαν σε σορον (χύτζα). Το
καλίον εν ι τομλένια να γίνετε σε ράμας σα νίματα κε
σιν αρχιν να εδγάλνατα σον ίλεν να ζεστέφκυνταν κε
αργότερα να εμπένε αφκα σο σαράι με σινπικνομένα
γραμας. Ο καπνον ντο γίνετε τομλένιαν με αφτον τον
τρόπον, κσερέσσκετε τελιοτικά σον ίλεν, ίτε ι τομλένια
πα κε το κσερίαμαν γίνταν σε κσεραντέρια ντο ζεστέφ-
κυνταν με φωτίαν.

3. Νεμλέεμαν (ατβαλάξιβανιε) τι καπνυ κε
τιυκόφκα. Ο καπνον ντο κσερέσσκετε σον ίλεν, ίτε σα
κσεραντέρια με φωτίαν πολλα θρυμυλίετε κι για να γίνετε
το παρακάτο ι επεκξεργασία πρεπ όλεν ι μάζα τι καπνυ
να νεμλιαέφκετε, διλαδι, να ιγρένε τα φίλα τι καπνυ
ατόσον, όστε σιν τιυκόφκαν να μι χάτε τίποτε ασο θρυ-
μυλίαγμαν.

Ο τρόπος τι νεμλιαεματι εκσαρτάτε ασα σινθίκας
(υςλόδία) τι κερυ κε ασα πριεπασαπλένιας ντο έχι το
νικοχιριον.

Το βασικον ι απέτισι εν να γίνετε το προτσεε
προξεχτικά, κε να μι ιγράνετε με το παραπαν ο καπνον
επιδι ο καπνον ντο ιγράνετε με το παραπαν χαν σε πιό-
τιταν.

Το πλέον απλον ο τρόπος νεμλιαεματι εν: ονταν εν
εθνοικον κερως (αφθονα θραδιζνα κε προινα δροσος) να

εθγάλκουνταν ασο χτίριον (πομεσσήνιε) τα νίματα τι καπνυ σο ανιχτον τον αέραν πριν να βασιλεθ ο ίλεν κε να απομένε ς' αφτο τιν θέσιν ολεν τιν νίχταν ύζνα περ ο ίλεν.

Αφτο ονταν γίνετε διο φορές ο καπνον νεμλιαέφκετε ατοσον όστε ίστερα απ' ατο έφκολα γίνετε τιωκόφκαν. Τα υσλόθιας τι κερυ σο κραίνεμυν σο καλοκερνον τιν περίοδον (Ιύλιον-Αύγουστον κε ακόμα κε τον Σεπτέμβριον) διακρίνοντε με κερασέαν. Για τατο, για το νεμλιεμαν τι καπνυ κε το αγλίγορον τιν παράδοσιν-αθε εν ανάνκι να καταρεθ κανις σε τεχνιτα τρόπος νεμλιαεματι, όπος λ.χ.

1. *Ιγρεμαν, ράντιζμαν.* Επορι κανις να θηλ τα νίματα τι καπνυ σε παμεσσήνιαν με κσιλένεν πάτομαν, το οπίον προιγυμένος επλίστεν καλα-καλα κε να τσανιζ τον καπνον με καθαρον νερον ασα ραντιστίρια (οπριςκιθατελ) (Τα καταλιλότερα ραντιστίρια ινε τα ραντιστίρια Βερμορελ ίτε Αφτομακς). Ιστερα απ' ατο πρεπ να σκεπάετε όλεν ο καπνος με πρεζεντ κε να απομεν σε αγίχον κατάστασιν ολόκληρον ιμερονίχτιον. Ιστερα ας ατο ο καπνον γίνετε ατοσον ιγρον, πυ εφκολα γίνετε δέματα.

2. *Νεμλέεμαν σα ιπόγια.* Ονταν έχι κανένας ιπογια (πογρεπ) ίτε ιδιέτερα παμεσσήνιας για νεμλέεμαν τα χαθένκας τι καπνυ θάλκουνταν εκι για κάμποςον κερνον. Χάρις ειν ιγρασίαν (επορι κανις για να περισεθ τιν ιγρασίαν' να θρέχι τα τυθάρια κε το πάτομαν) ο καπνος νεμλεέφκετε κε επορι να γίνετε δέματα.

3. Νεμλέεμαν με ατμον. Το τρίτον ο τρόπος, το πλέον τελιοπιυμένον εν το νεμλέεμαν με ατμον. Γιατατο αφίνε ατμον σιν παμεσσένιαν, όπου ίνε κρεμαζμένα τα νίματα τι καπνυ ίτε τα χαβένκας. Αλλα ι παμεσσένια πρεπ να εν καλα ασπαλιγμένον χωρις τριπία ίτε σςκισίματα. Τον ατμον πρεπ να δίγνατο ατόσον, ώστε τα σταλαμίτριας να κάθουνταν σα τυθάρια. Για να περ κανις καπνον επορι να εφτάι τενεκεδένια πάκια (3-4 βετρον) με καπακ κε να εφτάγνε ε'ατα σολίναν για τον ατμον. Ατμος δόχκετε σε διάστιμαν 4—5 ορον κε ι θερμοκρασία σιν παμεσσένιαν εφταν ος 28—30 βαθμυς Κελσίυ. Αμον ντο νεμλεέφκετε κάμποςον ο καπνον εδγάλνε τα νίματα ας ατο τιν παμεσσένιαν κε εφτάγνατα δέματα (τιυκόφκα).

Τιυκόφκα τυ τιπσαο. Τα νίματα τι καπνυ πριν να γίνταν τιυκόφκαν πρεπ να καθαρίυνταν ασον άμον, ασο χόμαν κε άλα κε αργότερα να εμπένε τα φίλα με τα νίματα σο κιβότιον τι τιυκόφκας(τιυκόβοιςνι γιάσσικ) με τα κυντζία ας εκς το μέρος. Πρέπ ε'όλια τα δέματα να δόχκετε μέγεθος κε φόρμαν σταν-ταρτ, διλαδι, 80 σαντίμετρα μάκρος κε 53 ίπσος. Τα δέματα τι καπνυ ντο επιμάγαν με αφτο τον τρόπον φέρκυνταν σιν αποθίχιν τι καπνοφιτεφτικις κοπεράτσιας όπου ίστερα ασιν παράδοσιν γίνετε λογαριαζμος με τον καπνοφιτεφτιν απαν σα τιμας ντο έδικσαμε παραπαν.

43841